

ning, hvorfor der hos ham maa være en Lyst til at give sine Børn, hvad han selv mangler, men derfor kan Regjeringen ikke paatage sig at sørge, det maa være noget Localt. Forholdene ere nemlig anderledes paa eet Sted end paa et andet; hvad man trænger til paa eet Sted, trænger man ikke til paa et andet, og hvad man har Raad til paa det ene Sted, har man ikke Raad til paa det andet, men netop paa Grund af den locale Charakter, som denne Udvikling vil have, maa det være en Sag, der henhører under Communalbestyrelsen. — Jeg skal med et Par Ord vende tilbage til det communale Skolevæsen, og der finde vi da ovenover det offentlige Skolevæsen det private, eller som den ærede første Taler (Mørk), saabidt jeg hufser, sagde, de frivillige Børgerskoler. Forholdet dermed er vistnok ikke ganske rigtigt; Skoleloven paalægger Communerne, vistnok udover den Ret, man maa ansees for at have, foruden de offentlige Frikskoler, tillige at oprette Betalingskoler. Det er en Børhde, der hviler tungt paa mange smaa Kjøbstæder, det er et Indgreb i den hele Frihed til at bevæge sig, et Indgreb udover det Nødvendige, som føles meget stærkt. Der er mange andre Maader, hvorpaa man kan imødekomme den stedfindende Trang, og vi have altsaa ogsaa her en Lovbestemmelse, der maa hæves. Noget Andet er igjen Tilshuet med de private Skoler. Her i Kjøbenhavn have vi en Skoledirection, som styrer hele Skolevæsenet, men derpaa har Communen ikke Spor af Indflydelse. Skoledirectionen viser protestantiske Børn ud af katolske Skoler, hvilket er urigtigt, men den finder Medhold hos Kirke- og Underviisningsministeren. Børgerepresentationen kan klage over, at det er et Indgreb i Fædrenes Ret, men Forandring skeer der ikke. Man ønsker den Forandring i det private Skolevæsen, at Enden skal have Ret til at holde Skole, i det Høieste efter visse bestemte Regler, og Directionen bliver enig med Commissionen; man gaar til Ministeren, men denne siger Nei, sin vil ikke gaae videre, han vil beholde, hvad

der hæves. Er det dog ikke imidlertid klart, at man, naar man hemmer det private Skolevæsen, kaster Meget over paa det offentlige Skolevæsen, og paalægger Communen en Børhde, som den maaskee kunde undgaae, hvis den havde frie Hænder til at ordne Forholdet? Maaskee jeg har døvlet noget for vidtløstigt ved disse Spørgsmaal, men de kunne ellers vanskelig bringes frem, naar man ikke vil fremkalde et særligt Lovforslag derom; jeg har derfor troet det rigtigt at bringe dem frem her. Den Høvedanke, jeg retter imod det foreliggende Lovforslag, er som sagt, at det ikke har medtaget dette Punkt, idet jeg forøvrigt skal anerkjende det meget Gode og Sunde, som findes deri.

Indenrigsministeren: Den ærede Taler, som nu satte sig, har i et smukt og vellalende Foredrag udtalt en Række af Anskuelser om det offentlige Skolevæsen og Skolevæsenet i Almindelighed, og dertil knyttet Fremtidensønstler, som jeg for en stor Deel vil kunne slutte mig til; men jeg vil meget indstændigt opfordre det ærede Medlem og det ærede Thing til ved Behandlingen af den foreliggende Sag at begrænde sig, da jeg ellers antager, at der vil være en overveiende Sandshylighed for, at man ikke naaer det, som jeg ved Forelæggelsen af Lovudkastet udtalte som Noget, der ligger mig ganske væsentlig paa Sinde, nemlig at faae Lovudkastet gennemført. Jeg maa endnu engang minde om, at det foreliggende Lovudkast er et Udcast til Lov om Styrelsen af Kjøbstædernes communale Anliggender. Jeg har erkjendt, at en Deel af Skolevæsenets Sager, saaledes som de hidtil have været styrede af Skolecommissionerne, have en communal Charakter, og jeg har foreslaaet, at de forsaavidt henlagdes under den almindelige Kjøbstadcommunalbestyrelses Forørg; men det andet store Spørgsmaal, som blev reist af det ærede Medlem, som sidst havde Ordet, troer jeg, man vil gjøre bebst i at søge behandlet i et særligt Lovforslag om Ordningen